

Fylkesmannen i Nordland

Saksbehandler, innvalgstelefon og e-post:
Gry Roland Kjelstrup, 75531503,
gkj@fmno.no
Hildegunn Estensen, 75531537
hes@fmno.no

Vår dato
03.08.2011
Deres dato

Vår referanse
2011/3950
Deres referanse

Vår arkivkode
720

12.04.2011

201100820

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Høringsuttalelse om forskriftsutkast til lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Vi viser til deres oversendelsesbrev datert 12. april 2011 og medfølgende høringsnotat.

Utenlandske borgeres rett til sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Til § 1

Fylkesmannen er enig med arbeids- og velferdsdirektoratet i at overskriften med hell kan endres slik at det kommer bedre fram at den gjelder for utenlandske borgere som lovlig oppholder kortvarig i Norge. For eks. ”§ 1. Personer som oppholder seg kortvarig i riket”.

1. ledd:

Begrepet ”bopel i riket” kan framstå som uklart og by på tolkningsproblemer. Med få holdepunkter for tolkning av dette vilkåret, ønsker Fylkesmannen en utdyping eller definisjon av begrepet, i rundskriv eller gjerne i lov eller forskrift.

Bestemmelsen fastslår at disse personene ikke har krav på individuelle tjenester. Det omfatter også opplysning, råd og veiledning etter § 17 i loven. Det vil si at disse personene ikke lenger har rett til råd og veiledning. Fylkesmannen synes det er lite hensiktsmessig, og at det bør gjøres unntak for opplysning, råd og veiledning.

2. ledd:

Fylkesmannen foreslår å endre vilkåret ”ikke kan dra omsorg for seg selv”, og presisere at vilkåret er knyttet opp mot økonomi og livsopphold slik det tidligere var i sosialtjenesteloven kap. 5, herunder i forskrift 1992-12-04 nr. 915 §§ 1-1 første ledd og 1-3 første ledd, og slik det er i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen kap. 4.

Begrepet ”ikke kan dra omsorg for seg selv”, er brukt i gjeldende lov om sosiale tjenester § 4-3, og i forskrift 1992-12-04 nr. 915 §§ 1-1 andre ledd og 1-3 andre ledd. Det ser i fra dette ut som om begrepet ”ikke kan dra omsorg for seg selv” henviser til tjenestene i kap. 4.

Videre kan "bistand fra hjemlandet" lett bli oppfattet som bistand fra hjemlandets myndigheter. For å ikke utelukke hjelp fra kontakter i hjemlandet eller lignende, som nevnt i høringsnotatet, forslår Fylkesmannen at også denne formuleringen gjøres videre.

Til § 2

1. ledd:

Komma bør flyttes fram slik at leddet starter slik: "Asylsøkere, som er i eller har tilbud om statlig innkvartering, ..."

2. ledd:

Fylkesmannen er enig i den tilføyelsen som er foreslått fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. "[...] Personens hjelpebehov må ivaretas inntil det er praktisk mulig å vise vedkommende tilbake."

Heller ikke her er det gjort unntak for § 17: opplysning, råd og veiledning.

Til § 3

3. ledd:

Fylkesmannen støtter Arbeids- og velferdsdirektoratets uttalelse på dette punktet.

Til § 4

1. ledd:

I denne bestemmelsen er det gjort unntak for opplysning, råd og veiledning, slik at personer uten lovlig opphold har krav på det. Fylkesmannen kan ikke se hvorfor dette unntaket bare er gjort her, og ikke overfor de andre gruppene som er omtalt i øvrige paragrafer.

2. ledd:

Vi viser til vår kommentar til § 1 andre ledd.

Fylkesmannen støtter omformuleringen som Arbeids- og velferdsdirektoratet foreslår til andre ledd, siste punktum, som lyder:

"[...] Personen har rett til hjelp inntil det må kunne forventes at vedkommende har ordnet reise ut av landet."

Når det gjelder personer under tvunget psykisk helsevern, vil de kunne ha behov for hjelp over lengre tid. Forslagets vilkår om at det skal være en "nødssituasjon", som ellers i forskriften er ment å være kortvarig, vil vanskeliggjøre bruk av bestemmelsen overfor disse.

Til § 5

Fylkesmannen ser at det kan ligge store utfordringer i det å kreve dokumentasjon for lovlig opphold. Dette bygger særlig på det at oppholdstillatelsen kan ha blitt ugyldig pga. av manglende oppfyllelse av vilkår, uten at dette kommer fram noe sted.

Bestemmelser om kvalifiseringsprogrammet

Til § 7

Fylkesmannen er enig i arbeids- og velferdsdirektoratets kommentarer og forslag til endringer. Dette med bakgrunn i de erfaringer fylkets veiledere har delt med oss om målgruppen. Deltagerne i kvalifiseringsprogrammet har ved oppstart stått langt fra

arbeidslivet. utfordringer for både å kunne få innpass i arbeidslivet og å kunne klare å stå i arbeidslivet, har vært til stede.

Fylkesmannen har følgende tilleggs kommentarer:

1. ledd:

Den innskjerping arbeid som eneste mål for deltagerne representerer, gjør at mange aktuelle deltagere ikke lenger vil være kvalifisert for kvalifiseringsprogrammet, og det vil bli nødvendig med prekvalifisering for slik deltagelse. Å kunne bruke kvalifiseringsprogrammet som vei inn til arbeidsrettet utdanning, må være etter intensjonene i ordningen. Kvalifiseringsprogrammet skal gi mulighet for kreative og skreddersydde løsninger på vei mot arbeidslivet, da må alle virkemidler kunne tas i bruk. Viser til Ot.prp. nr 70, side 54, der det står: *"Innenfor programmet kan deltageren få tilrettelagt opplæring, motivasjons- og mestringstrening, som for eksempel botrening, og andre tiltak som støtter opp om programmets formål som er å styrke deltagerens muligheter i arbeidsmarkedet."*

2. ledd:

Fylkesmannens kjennskap til hverdagen på de fleste Nav-kontor tilsier at det stort sett kun er innenfor rammene til kvalifiseringsprogrammet at det gis anledning til den tette individuelle oppfølgingen som oftest er nødvendig for å kunne hjelpe de som har størst avstand til arbeidsmarkedet. En innskrenkning av handlingsrommet og hva en har som mål, vil kunne føre til at kanskje den hittil største aktuelle målgruppen faller utenfor.

Til § 8

Fylkesmannen er enig i arbeids- og velferdsdirektoratets kommentarer og forslag til endringer.

Vi har følgende tilleggs kommentar:

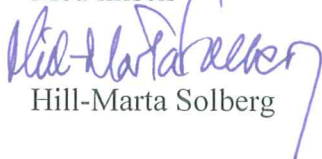
1. ledd:

Fylkesmannen har merket seg store variasjoner i kvalitet på arbeidsevnevurderinger som er gjort i forbindelse med kvalifiseringsprogrammet. At arbeidsevnevurdering blir nevnt spesielt i direktoratets forskriftsforslag som utgangspunkt for de faglige vurderinger er en viktig presisering, og vil kunne bidra til større bevisstgjøring på hvilke valg som gjøres ved utforming av den enkeltes program.

Til § 9

Fylkesmannen mener det er bedre å fastsette satsen i rundskriv, slik man gjør med de statlige veiledende retningslinjer for utmåling av økonomisk stønad til livsopphold. Dette for å unngå behov for forskriftsendring ved prisjustering.

Med hilsen

Hill-Marta Solberg

